

بررسی اثرات محیط زیستی فاضلاب و تأسیسات وابسته بر محیط زیست روستایی بخش رودبار قصران

سمیرا یکتایی سناگانی^۱، مرتضی کاشفی الاصل^۲، سید علی جوزی^۳

^۱ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد، مدیریت محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران

^۲ دانشیار گروه محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران

^۳ استاد گروه محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران

چکیده

این مطالعه با هدف بررسی وضعیت موجود فاضلاب و تأسیسات فاضلاب روستایی بخش رودبار قصران به انجام رسیده است. روش مورداستفاده در این تحقیق، مشاهده میدانی و پیمایش از نوع توصیفی و تبیینی و مطالعه و مصاحبه و هم‌زمان بررسی‌های آزمایشگاهی می‌باشد. داده‌های موردنیاز با استفاده از بازدیدهای میدانی و تکمیل پرسشنامه‌های طراحی‌شده در این خصوص توسط دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی هر روستا و استخراج اطلاعات از مستندات فاضلابی موجود اخذ شده از خانه‌های بهداشت در هر روستا گردآوری شده است. تعدادی آزمایشات مربوط به BOD، COD، PH و کلی فرم از آب رودخانه اصلی موجود در منطقه مورد مطالعه و فاضلاب تولیدی یکی از رستوران‌های مسیر توسط آزمایشگاه معتمد محیط زیست انجام شد. بررسی نتایج آزمایشگاهی بیانگر آن است که بی‌اوی و سی‌اوی در ابتدا و انتهای مسیر تقریباً یکسان است و می‌توان نتیجه گرفت اغتشاش و حرکت تند کوهستانی در طول مسیر رودخانه باعث هواگیری مرتب آب می‌شود. لیکن بر اساس نتایج آزمایشات فاضلاب تولیدی پرواضح است که فاضلاب‌های تولیدی نیاز به تصفیه دارند و بدون تصفیه فاقد استانداردهای لازم جهت دفع بهداشتی فاضلاب می‌باشند. کلیه روستاهای مورد مطالعه (غیر از روستای آهار) فاقد سیستم جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب می‌باشند و در حال حاضر فاضلاب منازل مسکونی فاقد سیستم جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب بوده و در چاه‌های کم‌عمق و یا نیمه عمیق در حوزه آبریز بالادست رودخانه جاجرود تخلیه می‌شوند و یا به‌صورت مخفیانه و غیرمجاز مستقیماً به رودخانه تخلیه می‌شوند. اماکن موجود نیز فاقد سیستم جمع‌آوری فاضلاب بوده و به‌غیر از تعداد انگشت‌شمار که دارای پکیج تصفیه فاضلاب در محل می‌باشند ضمن اینکه عمده اماکنی که پکیج تصفیه فاضلاب دارند نیز پساب نهایی خود را وارد چاه‌های موجود در حریم رودخانه می‌نمایند لذا در روستاهای مورد مطالعه (غیر از روستای آهار) علی‌رغم قرار گرفتن در محدوده حفاظت‌شده و حریم کمی و کیفی رودخانه‌های تأمین‌کننده آب شرب هیچ‌گونه شبکه جمع‌آوری و تأسیسات دفع فاضلاب قابل قبول موجود نمی‌باشد.

واژه‌های کلیدی: بررسی اثرات محیط زیستی، تأسیسات فاضلاب روستایی، روستاهای بخش رودبار قصران.

مطالعات علوم زیستی و زیست فناوری

دوره ۴، شماره ۱، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۶۷-۷۸